

Punske vojne

Vzroki za punske vojne

Po osvojitvi Apeninskega polotoka si želijo Rimljani zagotoviti **trgovsko** prevlado in **gospodarski** vzpon tudi v **Sredozemlju**.

Kartagina (nekdanja feničanska kolonija) - močna, neodvisna država, nesporna pomorska in trgovska velesila, intenzivna agrarna proizvodnja, predelava kovin, lesa.

Hitro širjenje rimske oblasti privede do **krize**.

Rim je imel **kopensko** vojsko, dobro organizirano, dobre poveljnike. Kartažani pa so imeli **najemniško** vojsko (slabi na kopnem), boljšo **pomorsko** vojsko, ladje – pentere (5 vesel), trgovino.

Povod za vojno

- **264 BC** se **Grki** s Sicilije zapletejo v spor s svojimi kartažanskimi vladarji
- Rimljani v tem vidijo idealno priložnost za **prevlado** nad Kartažani.

1. Punska vojna (264 BC – 241 BC)

- Boj za prevlado na **Siciliji** in v zahodnem **Sredozemlju**.
- Rimljani zgradijo ladjevje in uprizarjajo kopenske bitke na morju.
- Nestanovitna vojna sreča - po **23** letih Rimljani **preženejo** Kartažane z njihove posesti na Siciliji in izsilijo **mirovno** pogodbo.
- Sicilija postane **prva** Rimska provinca. Kmalu si podredijo še **Sardinijo** in **Korziko**.

Provinca – ozemlje, osvojeno v Sredozemlju, zunaj Apeninskega polotoka.

Kolonija – ozemlje, osvojeno na Apeninskem polotoku.

2. Punska vojna (218 BC – 201 BC)

- **Hannibal** pozimi leta **218 BC** z ogromno vojsko (50 000 pešcev, 9 000 konjenikov, 37 slonov) vdre v **Padsko** nižino.
- Med napredovanjem zatre tri velike rimske poskuse protinapada
- Bitka pri **Kanah** (**216 BC**) – hud **poraz** Rimljanov □ popolnoma uničena rimska vojska.
- Pod vodstvom **Publija** Kornelija Scipiona se Rimljani izkrcajo v Severni **Afriki**. Hannibal zapusti Italijo.
- Bitka pri **Zami** (**202 BC**) – Scipio **porazi** Hannibala.
- **Španija** postane rimska provinca. Kartažani morajo plačevati visoko vojno **odškodnino**, **izročiti** ladjevje ter posesti v Zahodnem Sredozemlju.

3. Punska vojna (149 BC – 146 BC)

- Kartažani si kljub mirovnim pogojem hitro **opomorejo**. To ni všeč Rimljanom (senator **Kato**).
- **149 BC** se rimske čete izkrcajo v Afriki.
- Hudi boji trajajo **3** leta.
- **146 BC** Rimljani oplenijo in požgejo **Kartagino**.
- Mesto simbolno potresejo s soljo, ostalo prebivalstvo pa izženejo ali prodajo kot sužnje.
- Nova rimska provinca **Afrika** (najbogatejša).

Romanizacija - nasilno vsiljevanje svoje kulture □ širitev rimskega vpliva na Apeninskem polotoku in v Sredozemlju.

Posledice punskih vojn

- Rimljani nadaljujejo z osvajanjem
- Sredi **2.stol.BC** se rimska oblast razširi še na **Makedonijo**, **Grčijo** (provinca Ahaja) in **Malo Azijo**, medtem ko prideta Sirija in Egipt le pod rimski prolektorat (ohranita svoje vladarje).
- Rimska država postane svetovna država – **imperij**.

Prolektorat – ohlapna nadoblast Rimljanov